6. Cihad

Cihad sözlükte „çaba sarfetmek, gayret göstermek, zahmet çekmek“ anlamlarına gelmektedir. Terim olarak ise; ilahi mesajı insanlara duyurmak, nefse karşı mücadele etmek ve Allah'ın (c.c) dinini yüceltip yaymak için elden gelen çabayı göstermektir.[128] Cehd kökünden türeyen mücahede kelimesi ise insanın şeytanla, nefsiyle ve cephede düşmanla yaptığı çatışma ve mücadeleyi ifade eden bir kavramdır.[129]

Geniş manasıyla ***cihad;*** *Allah (c.c) yolunda canla, malla, sözle, fiil ile mücadele etmeyi kapsamaktadır.* Bu manasıyla cihad; hem ekonomik, hem kültürlerarası hem de silahla yapılan mücadeleyi içermektedir.[130] Hz. Peygamber'in (s.a.v) insanın kötülük yapmaya çağıran nefsiyle mücadelesini cihad sayması cihadın geniş anlamına işaret etmektedir.[131] Cihad dar manasıyla Allah (c.c) yolunda savaşmayı ifade etmektedir. **“Yoksa siz, Allah içinizden cihad edenleri ve sabırlıları belli etmeden cennete gireceğinizi mi sandınız.“**[132] ayetinde cihad Allah (c.c) yolunda savaş anlamında kullanılmıştır.

İslam dini Müslümanlara güç ve imkânları ölçüsünde dinin esaslarını insanlara ulaştırma sorumluluğu yüklemektedir. Bir kötülük veya günahla karşılaşan kişi bunu eliyle ya da diliyle engellemelidir.[133] Bu sorumluluk **emr-i bil maruf nehy-i anil münker** kavramı ile ifade edilmektedir. Müslüman olmayanlara İslam'ı tanıtarak onları Müslüman olmaya veya Müslüman oldukları hâlde günah işleyenleri doğru olana çağrıya **davet**; bu amaçla yapılan dinî çalışmalara **irşad** denilmektedir.[134]

Cihad, genel seferberlik ilan edilmediği sürece *farz-ı kifâye*dir. Ülkenin işgal altında olması sebebiyle seferberlik kararı alınması durumunda cihad *farz-ayn* olur ve herkes gücü ölçüsünde elinden geleni yapmakla sorumludur. [135]

“Cihad, genel seferberlik ilan edilmediği sürece farz-ı kifâyedir. Ülkenin işgal altında olması sebebiyle seferberlik kararı alınması durumunda cihad farz-ayn olur." bu ifade fon üzerine yazılaldır.

Silahlı cihad, devletin yapması gereken bir mücadele yöntemidir. Günümüzde cihad kavramını kullanan şiddet hareketleri birçok açıdan meşru değildir. Cihad adı altında şiddet içerikli eylemlerin en sakıncalı yönü İslama uymayan pek çok şeyin din adına yapılmasıdır. Terör gruplarının İslami söylemleri kullan-

128 Özel, Ahmet, „Cihad“, TDV İslam Ansiklopedisi, C 7, s. 527.
129 Uludağ, Süleyman, „Mücadele“ TDV İslam Ansiklopedisi, C 31, s. 206.
130 Topaloğlu, Bekir, „Cihad“, TDV İslam Ansiklopedisi, C 7, s. 534.
131 Tirmizî, Fedâilü'l-Cihad, 2.
132 Âl-i İmran suresi, 142. ayet.
133 bk. Müslim, İman, 20.
134 Heyet, Dinî Terimler Sözlüğü, s. 174.
135 Özdemir, Ahmet, „Günümüzde İslam Dünyasındaki Şiddet ve Saldırıların Meşruiyet Sorunu“, JASSS, sayı: 27, s. 78.

ması, Müslümanları kendi kavramlarını kullanmaktan uzaklaştırmamalı aksine kavramların doğrusu âlimler tarafından yazılıp anlatılarak halk aydınlatılmalıdır. Silah kullanma yetkisi sadece kamu otoritesine ve denetimine aittir. Kontrolsüz gruplarınsilahlı yöntemleri toplumda terör ve kaosa sebep olup can ve mal güvenliğini ortadan kaldırır, Müslümanların dünya kamuoyundaki imajına ve kimliğine zarar verir, suçsuz ve masum insanları mağdur eder. Sömürgeci devletler bu grupları yönlendirmekte, kullanmakta ve kendi çıkarlarına uygun olarak kullanmakta islam ülkelerinin maddi kaynaklarını sömürmektedir. Günümüzde islam ülkelerinin tarumar edilmesinin şekli gerekçesi cihad kavramını istismar edenlerin davranışlarıdır.

136 Fayda, Mustafa, „Fetih“, TDV İslam Ansiklopedisi, C 7, s. 467.
137 Algül, Hüseyin, „Gazve“, TDV İslam Ansiklopedisi, C 8, s. 488.
138 Enfal suresi, 69. ayet.
139 Fayda, Mustafa, „Fey“, TDV İslam Ansiklopedisi, C 12, s. 511.

